

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 170³
STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1373” PROJEKTO (Toliau – Projektas).
(TAP- 22-709; TAIS – 4904(2))

2022-04-28 Nr. NV-1151

Vilnius

Projekto rengėjas: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas - atsižvelgiant į Seimo valdybos 2022 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. SV-S-436 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą, pateikti Vyriausybės išvadą dėl Seime užregistruoto Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo 170³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1373 (toliau – BK projektas).

Projekto esmė.

Siūloma Baudžiamąjį kodeksą papildyti nauju 170³ straipsniu, kuriuo siekiama kriminalizuoti karo propagandą, t. y. nustatyti baudžiamąją atsakomybę už viešą agresyvaus karo ar kitokio ginkluotos jėgos panaudojimo, pažeidžiančio pagrindinius tarptautinius teisės principus, skatinimą, rėmimą ar pritarimą jam.

Už karo propagandą siūloma bausti bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Vyriausybės nutarimo projektu siūloma pritarti BK projektui, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui BK projektą tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas:

1. BK projektu siūlomu BK 170³ straipsniu karo propaganda iš esmės apibrėžiama trimis alternatyviais nusikaltimo sudėties objektyviosios pusės požymiais (skatinimu, rėmimu ar pritarimu jiems), tačiau ne visi jie yra tiesiogiai susiję su tikruoju propagandos sąvokos turiniu;

2. BK projektu siūlomame BK 170³ straipsnyje įtvirtinti objektyvieji nusikaltimo sudėties požymiai (skatinimas, rėmimas, pritarimas) skiriasi turiniu, pavojingumo laipsniu, todėl siūlomos sankcijos už karo propagandą galėtų būti graduojamos;

3. BK 170³ straipsnio sudėties objektyviosios pusės požymiai labiau yra susiję ne su galimu ateityje, o su jau vykstančiu agresyviu karu ar kitokiu ginkluotos jėgos panaudojimu. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti tikslinama Projekto aiškinamojo rašto informacija apie tai, kad karo propagandos sudėties objektyvieji požymiai nėra susiję su galimu agresyviu karu ar kitokiu ginkluotos jėgos panaudojimu ateityje bei jis turėtų būti papildomas sąvokų „agresyvaus karo“ ir „kitokio ginkluoto jėgos panaudojimo“ apibrėžtimis.

Projekto nauda.

Projektu nustatoma atsakomybė asmenims, kurie skatino, rėmė ar pritarė agresyviam karui ar kitokiam ginkluotos jėgos panaudojimui, pažeidžiančiam pagrindinius tarptautinės teisės principus. Už šiuos veiksmus atsakomybė nustatoma ir juridiniams asmenims, nes neretai propaganda vykdoma per tarpininkus, pasitelkiant žiniasklaidos, kitas informacines priemones.

Derinimas.

Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Projektas buvo pateiktas išvadoms ir nuomonėms gauti Krašto apsaugos ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai ir Generalinei prokuratūrai.

Krašto apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija Nutarimo projektui pritarė be pastabų.

Dėl kai kurių Generalinės prokuratūros, kuri iš esmės pritarė Nutarimo projektui, pateiktų pastabų ir pasiūlymų, kuriems nepritarta arba pritarta iš dalies, parengta Nutarimo projekto derinimo pažyma.

Nepritarta pastabai BK projekte laikyti pertekline sąvoką „pagrindiniai tarptautiniai teisės principai“, nes tokia sąvoka atitinka nusistovėjusią tarptautinės teisės praktiką bei yra įtvirtinta įvairiuose tarptautiniuose dokumentuose (pvz. Jungtinių Tautų chartijoje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Helsinkio baigiamajame akte ir kt.); taip pat siūlymams iš esmės tikslinti siūlomo naujojo BK 170³ straipsnio dispoziciją, kartu su jau galiojančiomis baudžiamosios atsakomybės nuostatomis už karo propagandą, genocidą, nes Nutarimo projektu siekiama įvertinti ir teikti pasiūlymus Seimui tik dėl minėto BK projekto nuostatų tobulinimo.

Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Atitiktis Vyriausybės programai.

Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ ir atitinka Europos Sąjungos teisei.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlome atsižvelgti į Vyriausybės Teisės grupės pastabas, pateikiamas 2022 m. balandžio 27 d. išvadoje Nr. NV-1126 ir Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo 170³ straipsniu įstatymo Nr. XIVP-1373 projekto“ projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės vyresnysis patarėjas

Artūras Norkevičius